

PROVES GESO

Ciències Socials

4t ESO

CONTINGUTS

0. Les fonts de la història
1. El segle XVIII: La crisi de l'antic Règim
2. Liberalisme i nacionalisme: la revolució francesa i les revolucions liberals i nacionals
3. La construcció d'un règim liberal a Espanya i Catalunya
4. La industrialització de les societats europees
5. La Primera Guerra mundial.
6. El període d'entreguerres: feixisme i nazisme
7. Temps de confrontació a Catalunya i Espanya (1902-1939)

CRITERIS D'AVALUACIÓ

L'alumne/a haurà de contestar una prova escrita amb preguntes relacionades amb els continguts treballats en el dossier de treball. L'alumne haurà de consultar els dossiers que vam treballar a classe si encara els conserva i la informació que trobaràs en aquesta pàgina web:

<http://www.buxaweb.cat/dossiers/indexhia.htm>

DOSSIER DE TREBALL

UNITAT 0: LES FONTS DE LA HISTÒRIA

1. Completa les frases:

PARAULES: SECUNDÀRIES, PRIMÀRIES, INTERMEDIARIS, AVANTPASSATS, HUMANITAT, INDIRECTES, HISTÒRIQUES, INFORMACIÓ, HISTÒRIC, PROVENEN, HISTORIADORS, FETS, FONTS, DIRECTES, TEXT

Els utilitzen diversos materials per a estudiar i entendre els ocorreguts al llarg de la història de la . Aquests materials són les històriques, que ens proporcionen sobre l'actuació i la manera de viure dels nostres . Les fonts es divideixen en o primàries i o secundàries. Les són aquelles que del temps que estem

estudiant i les són les que coneixem a través d' , com per exemple, la descripció d'una moneda o la reproducció d'un .

UNITAT 1. EL SEGLE XVIII: LA CRISI DE L'ANTIC RÈGIM

2. Marca les frases correctes sobre la demografia de l'Antic Règim amb una X:

Durant l'Antic Règim, molts infants morien abans de complir els 15 anys.

La mortalitat era molt elevada.

La natalitat era molt alta.

La producció d'aliments creixia al mateix ritme que la població i no hi havia fam.

La taxa de fecunditat era molt baixa: es calcula que cada dona tenia una mitjana de 5 fills.

L'esperança de vida era alta, morien pocs nens i la gent moria vella.

Les epidèmies van tenir poc efecte sobre la demografia de l'Antic Règim.

Una crisi de subsistència sovint era l'origen d'un gran augment de la mortalitat.

3. Defineix:

Monarquia absoluta

Il·lustració

Sobirania popular

4. Contesta breument:

a) Quina va ser la causa de la Guerra de Successió?

b) Quins dos bàndols es van enfrontar i quin formava part de cada bàndol?

c) En quina situació queda Catalunya després de la signatura del Tractat d'Utrecht?

d) Quins territoris va perdre Espanya després del Tractat d'Utrecht? Quins països se'n van beneficiar?

e) Quan i com va acabar la Guerra de Successió a Catalunya?

f) Com es van posicionar (de quin bàndol eren partidaris) els pobles d'Osona en la Guerra de Successió?

5. Explica el principi de la separació de poders. Quin pensador francès va desenvolupar aquest principi?

6. De quin país europeu eren colònia els Estats Units? Quines causes van motivar el seu anhel d'independència? A quin segle s'independitzen els Estats Units?

UNITAT 2. LIBERALISME I NACIONALISME: LA REVOLUCIÓ FRANCESA I LES REVOLUCIONS LIBERALS I NACIONALS

1. Ordena les fases de la revolució francesa :

República democràtica – Esclat revolucionari- República burgesa o conservadora- Monarquia constitucional

1r

2n.

3r.

4t.

2. Completa el quadre següent sobre les unificacions d'Itàlia i Alemanya:

	Itàlia	Alemanya
Estat que dirigeix la unificació		
Primer ministre		
Data consecució unificació		
1r monarca estat unificat		

3. Defineix: liberalisme i nacionalisme

4. Llegeix el text i contesta:

Les possibilitats de creixement es veien dificultades per les traves que imposava un vell sistema d'organització totalment inadequat per als nous temps: drets senyorials, prestacions i delmes s'emportaven bona part del fruit del treball dels camperols; taxes i privilegis dificultaven la circulació i la comercialització dels productes, i la persistència dels gremis feia impossible que es produís a França el tipus de creixement industrial que s'estava produint a la Gran Bretanya. A aquestes dificultats de fons s'hi afegia regularment una successió de crisis puntuals que solien tenir l'inici en les males collites i que desencadenaven la seqüència de fam dels camperols, epidèmia, crisi industrial (davant la falta de capacitat de compra dels camperols), atur i misèria urbana.

El 1788 França es va veure afectada per una triple crisi coincident: mala collita de cereals (agreujada, segons l'opinió popular, pel fet que el govern permetia exportar blat), crisi del vi i crisi de la ramaderia. Al camp hi havia fam, el preu del pa va pujar enormement i, en canvi, els salaris van baixar perquè no hi havia prou treball per a tants necessitats. [Els camperols] estaven ja preparats per sumar-se a l'atac general contra el vell sistema, com molts treballadors en atur de les ciutats.

J.FONTANA: *La época de las revoluciones* (1995), p.24

- Quins elements dificultaven el creixement econòmic de França?
- Explica com es desenvolupava una crisi de subsistència.
- Quines crisis van coincidir a França l'any 1788? Creus que hi ha alguna relació entre la situació que descriu l'autor el 1788 i l'esclat de la revolució el 1789?

5. Explica les diferències entre sufragi censatari, sufragi universal masculí i sufragi universal.

6. Contesta aquestes preguntes sobre L'Imperi Napoleònic.

- Com va accedir al poder Napoleó?
 - Digueu almenys dues de les reformes que va introduir Napoleó a França
 - Digueu el nom del país conquerit per Napoleó i on hi va posar a governar el seu germà Josep Bonaparte:
-
- Explica quins sentiments va provocar la invasió napoleònica als països ocupats?
 - Quan comença el declivi de Napoleó? Que va representar Waterloo?

UNITAT 3. LA CONSTRUCCIÓ D'UN RÈGIM LIBERAL A ESPANYA I CATALUNYA

1. Llegeix el text i contesta:

“Las Cortes Generales y extraordinarias de la Nación española, decretan la siguiente Constitución:
Art. 1. La nación española es la reunión de todos los españoles de ambos hemisferios
Art. 2. La nación española es libre e independiente, no es ni puede ser patrimonio de ninguna familia ni persona.
Art. 3. La soberanía reside esencialmente en la nación, y por lo mismo pertenece a ésta exclusivamente el derecho de establecer leyes fundamentales.
Art. 4. La nación está obligada a conservar y proteger con leyes sabias y justas la libertad civil, la propiedad y los demás derechos legítimos de todos los individuos que la componen (...)
Art.8. También está obligado todo español, sin distinción alguna, a contribuir en proporción de sus haberes para los gastos del Estado (...).
Art. 12. La religión de la Nación española es y será perpetuamente la católica, apostólica, romana, única verdadera. La Nación la protege por leyes sabias y justas, y prohíbe el ejercicio de cualquier otra (...).
Art. 14. El Gobierno de la Nación española es una Monarquía moderada hereditaria.
Art. 15. La potestad de hacer las leyes reside en la Cortes con el rey.
Art. 16. La potestad de hacer ejecutar las leyes reside en el rey.
Art. 17. La potestad de aplicar las leyes en las causas civiles y criminales reside en los tribunales establecidos por la ley (...)
Art.34. Para la elección de los diputados de Cortes se celebrarán juntas electorales de parroquia, de partido y de provincia (...)
Art.168. La persona del Rey es sagrada e inviolable y no está sujeta a responsabilidad (...)
Art.366. En todos los pueblos de la Monarquía se establecerán escuelas de primeras letras, en las que se enseñará a los niños a leer, escribir y contar, y el catecismo de la religión católica, que comprenderá también una breve exposición de las obligaciones civiles (...)

Constitució de Cadis de 1812

- a) Amb quin nom es coneixia popularment aquesta constitució i per què se l'anomenava així?
- b) En quin article es recollia la sobirania nacional ? Què significa aquest concepte?
- c) Creus que aquesta Constitució retallava els poders que fins aleshores havien tingut els reis d'Espanya? Digueu quin article confirma la teva opinió.
- d) Quins articles parlen de la divisió de poders? Explica com queden repartits els tres poders?
- e) Quin conflicte vivia Espanya quan es va redactar aquesta constitució?

3. Observeu la taula i contesteu les preguntes:

Resultats de les eleccions al Congrés dels Diputats (1876-1899)										
Forces polítiques	Anys de les eleccions									
	1876*	1879**	1881**	1884**	1886**	1891*	1893*	1896*	1898*	1899*
Monàrquics conservadors	333	293	39	318	67	262	61	279	84	236
Monàrquics liberals	32	63	297	67	288	83	281	88	266	122
Republicans	1	7	32	5	22	31	47	1	14	18
Altres	19	26	24	2	15	23	11	33	37	26

* Eleccions amb sufragi universal masculí.
 ** Eleccions amb sufragi censatari.

FONT: M. MARTÍNEZ CUADRADO, *La burguesia conservadora (1874-1931)*, Madrid, 1978, p. 39-40.

- Quin rei regna a Espanya entre 1874 i 1898?
- Quin partit va guanyar les eleccions de 1876, 1879 i 1896?
- i les de 1881 , 1886 i 1898?
- Explica en què consistia l'alternança de partits.
- Com es podia aconseguir aquesta alternança?
- Hi havia alguna oposició?
- En què consistia el sufragi censatari?

4. Col·loca cada personatge , data, fet o concepte en l'etapa que li correspongui:

1874-1898
 Trienni liberal
 Constitució de Cadis
 Jose Bonaparte
 Rei Amadeu de Savoia
 Rei Alfons XII
 Antonio Cánovas del Castillo
 Primera república
 Juntas i guerrilles
 1808-1814

Guerra del francès	
Regnat de Ferran VII	
Sexenni democràtic	
Restauració monàrquica	

UNITAT 4 . LA INDUSTRIALITZACIÓ DE LES SOCIETATS EUROPEES

1. Marca amb una X la resposta correcta.

a) Quan va tenir lloc a la Primera Revolució Industrial :

- Al segle XX
- Al segle XVII
- Al segle XIX
- Al segle XVIII

b) On va tenir lloc per primera vegada la Revolució industrial:

- França
- Espanya
- Anglaterra
- Estats Units

c) A quina d'aquestes indústries va afectar la 1a Rev. Industrial:

- A la indústria del petroli
- A la indústria química
- A la indústria de l'automòbil
- A la indústria tèxtil

d) Quin factor va ser necessari per a què es produís la Rev. Industrial:

- El treball de mà d'obra esclava
- La unitat dels estats europeus
- Una revolució agrícola
- La revolució francesa

e) Un element essencial en la industrialització va ser:

- L'abolició de l'esclavitud
- La invenció de la vacuna
- El descens de la població
- L'ús de la màquina de vapor

f) La revolució industrial va suposar en matèria demogràfica:

- L'increment de la població del camp
- El descens de la població de les ciutats
- L'emigració del camp a la ciutat
- El descens de la natalitat

2. Classifica les causes i les conseqüències que van provocar les revolucions demogràfica i agrícola .

	CAUSES	CONSEQÜÈNCIES
Revolució agrícola		
Revolució demogràfica		

3. Explica en què consistia el Sistema Norfolk i quins eren els seus avantatges respecte a l'antiga rotació amb guaret?

4. Defineix i diferencia les següents parelles de conceptes:

a) Proteccionisme/Lliurecanvisme

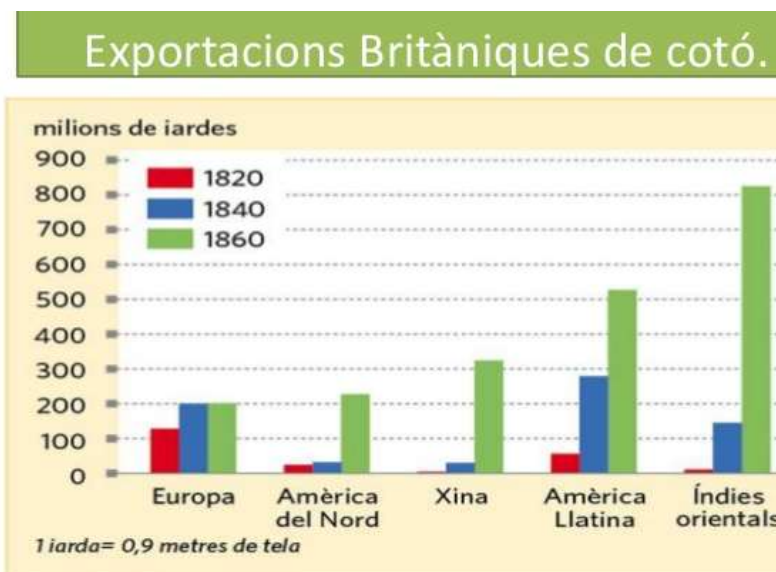
b) Societat estamental/ Societat de classes

c) Règim demogràfic antic/ Règim demogràfic modern

5. Completa el quadre amb les diferències entre la Primera i la Segona Revolució Industrial :

	Primera Revolució Industrial	Segona Revolució Industrial
Segle		
Fonts energia		
Indústries més importants		

6. Fixa't en el gràfic següent de les exportacions britàniques de cotó i contesta les preguntes: (1)

a) Indica com van evolucionar les exploracions britàniques de cotó

b) Cap a quins llocs del món s'exportava més teixit de cotó?

c) Explica per què els britànics eren partidaris de la llibertat de comerç?

7. Llegeix / observa atentament aquests documents sobre les condicions de vida i de treball de la classe obrera al segle XIX i fes les activitats

DOCUMENT 1

Jo tenia set anys quan vaig començar a treballar a la manufactura de Bradley; la feina era la filatura de llana. Les hores de feina eren de les 5 de la matinada a les 8 del vespre, amb un interval de 30 minuts al migdia. Havíem de menjar com podíem, dempeus o de qualsevol manera [...] Era amb els cops de les corretges de cuir com els infants eren retinguts a la feina. En aquella època també

tenia, treballant com jo, un germà i una germana. Ells estaven malalts sovint; el meu germà Joan va morir fa tres anys. Tenia setze anys i vuit mesos. La mare i els metges van estar d'acord que el meu germà havia mort perquè havia treballat jornades excessives.

Informe oficial, Gran Bretanya (1834)

L'admissió dels infants a les fàbriques des de l'edat de 8 anys és per als pares un mitjà de supervivència, per als infants un inici en l'aprenentatge, per a la família un recurs necessari. L'hàbit de l'ordre, la disciplina i del treball ha de ser adquirit com més aviat millor.

Ministre de Comerç, França (1841)

DOCUMENT 2. Infants anglesos treballant en una mina. Gravat del segle XIX

DOCUMENT 3.

Deixeu que un d'aquests defensors de l'obediència a l'amo s'aturi a l'avinguda que condueix cap a una fàbrica, una mica abans de les cinc de la matinada, i que observi l'aspecte miserable dels infants i dels seus pares, arrencats del llit a una hora tan matinera; deixeu que examini la miserable ració de menjar, formada bàsicament per mongetes seques i un tros de pa d'ordi, una mica de sal i, només de vegades, una ica de llet amb patates i un trosset de cansalada per dinar [...]

Relat d'un filador, Manchester, 1818

DOCUMENT 4

Infants treballant en un taller de la Gran Bretanya. Gravat del 1856

DOCUMENT 5
sopa, dibuix

DAUMIER (1853): *Família obrera menjant*

DOCUMENT 6

Els filadors gairebé han desaparegut: les màquines fan la feina amb la vigilància d'un o dos infants o d'una dona que han reemplaçat a tot arreu els homes. Les manufactures només han conservat teixidors per a les tasques més feixugues o complexes; per a la resta de feines han dividit les tasques i han reemplaçat la dels homes per la de dues dones o quatre infants. [...]

Salari a les filatures: homes 2,50 F; dones 1,75 F; infants 0,60F.

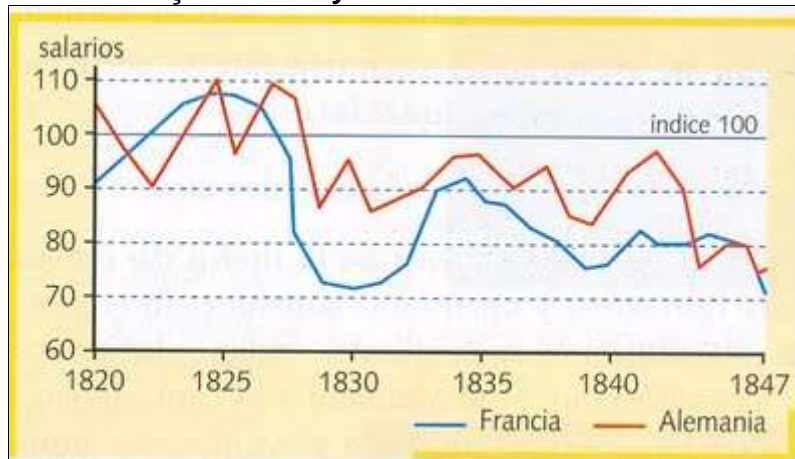
Antoine Eugène BURET (1840): *De la misèrica de les classes treballadores a Anglaterra i França*

DOCUMENT 7

Dones en un taller de zenc, França, 1860

DOCUMENT 8. El salari a França i Alemanya

DOCUMENT 9

Sóc un pobre teixidor de cotó, com tants d'altres, no tinc res a casa per menjar i la meua roba està tota feta malbé i estripada; no donaries ni un ral per tot el que porto posat.

Tinc les sabates destrossades, i no tinc ni un mitjó; és molt cruel anar a parar a aquest món per morir-te de fam i haver-te d'espavilar com puguis [...].

Durant sis setmanes vam treballar sense parar, convençuts que no arribàvem a l'endemà.

Estàvem com embuixats i anàvem fent, però ara ens hem plantat .

Jone O'GRINFILT (1805): *Balada popular de Lancashire*

1. Descriu cada document

Document 1:

Document 2:

Document 3:

Document 4:

Document 5:

Document 6:

Document 7:

Document 8:

Document 9:

2. Llegeix el DOCUMENT 1 i resumeix la posició que exposa sobre el treball infantil.
3. Quines tasques fan els infants que apareixen als DOCUMENTS 2 i 4?
4. Quina informació sobre la dieta i les condicions de treball es poden extreure del DOCUMENT 3?
5. Amb la informació del DOCUMENT 6, explica per què les fàbriques donaven feina a dones i nens.
6. Fixa't en el DOCUMENT 8 Va millorar o va empitjorar la situació dels treballadors al començament del segle XIX?
7. A partir dels documents sintetitza les condicions de vida i de treball dels treballadors en aquella època.

UNITAT 5. LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL

1. Amb l'ajut del mapa següent contesta aquestes preguntes sobre la Primera Guerra Mundial:

- Quin fet concret va provocar l'esclat de la guerra? Relaciona'l amb el conflicte dels Balcans?
- Quins països formaven la Triple Aliança?
- Quins països constituïen la Triple Entesa? Quins aliats se li van unir en la guerra?
- Quins països europeus van restar neutrals?
- Per què els Estats Units van entrar en la guerra?
- Per què Rússia la va abandonar?
- Com s'anomena el Tractat de Pau que es signa al final de la 1a G. Mundial?
- Quines van ser condicions imposades a Alemanya en aquest tractat? Quins territoris va perdre Alemanya?

UNITAT 6. EL PERÍODE D'ENTREGUERRES: FEIXISME I NAZISME.

1. Encercla o subratlla l'opció correcta:

- L'any 1918 a Alemanya es va proclamar ...
 el III Reich la República de Weimar la III República
- Benito Mussolini era aclamat com a :
 Fuhrer Duce Primer ministre
- Com a conseqüència de la Primera guerra mundial, Alemanya havia de ...
 Pagar reparacions guerra destruir la indústria organitzar un nou imperi
- A Alemanya el crac del 29 va provocar ...

la disminució de l'atur la pujada de la Borsa el tancament de moltes empreses

- El Partit Nacionalsocialista del Treballadors d'Alemanya estava a favor d' ...
un estat totalitari una democràcia una monarquia parlamentària
- El Partit Nazi tenia una forta oposició ...
en el món de les altes finances entre la burgesia mitjana en els comunistes
- Els deutes i les reparacions de guerra que Alemanya ha de pagar després de la 1 G. Mundial
no tenen res a veure amb l'ascens del nazisme
Veritat Mentida

- Mussolini arriba al poder:
Després que Victor Manuel imposi la dictadura
Després de la II G. Mundial
Després de forçar Victor Manuel a nomenar-lo cap de govern

- El 1933, els nazis incendien el Parlament alemany i n'acusen als ...
jueus francesos comunistes

- La República de Weimar es caracteritzà per:
L'estabilitat política
Es va veure inmersa en greus problemes polítics, econòmics i socials
Tingué com a president a Hitler

- Quina de les següents característiques pertany a les dictadures:
Partit únic i constitució
Pluripartidisme i eleccions periòdiques
Partit únic i poder concentrat en el líder

- Per quina raó les classes altes, grans empresaris i banques van recolçar les organitzacions feixistes:
Cap d'aquests grups varen recolçar els feixismes
Perquè aquests grups també eren anticapitalistes
Per detenir l'agitació obrera i com a força de xoc contra els comunistes

- Hitler era el líder únic del Partit Nazi i se l'anomenava ...
Kaisser Führer Tsar

- Llibre escrit per Hitler
Lleis de Nuremberg La meua lluita El III Reich

- Nom amb què es coneixia el parlament alemany

Reich Reichtag Kirche

9. Explica les principals característiques del règim nazi.

- Un sistema totalitari:
- La cultura:
- El paper de la dona:

- L'adoctrinament de la població:
- Puresa racial:
- Política militarista:
- Política expansionista :
- Classes socials que li donen suport:

UNITAT 7. TEMPS DE CONFRONTACIÓ A CATALUNYA I ESPANYA (1902-1939)

.1 Explica les següents reformes del govern de la República:

- Reforma de l'exèrcit:

- Reforma religiosa i educativa:

- Reforma territorial:

- Reforma agrària:

2. Digues almenys 3 dels principis o característiques de la nova constitució de la república espanyola de 1931:

3. Explica què va passar el 18 de juliol de 1936 a Espanya i com es va convertir en una guerra civil ?

4. Quin partit va guanyar a Catalunya les eleccions de 1931? Qui va ser el primer president de la Generalitat de Catalunya durant la República? I el segon?